

## **PINI i BERTANI, i MANERA i ATRIPALDI PROTIV RUMUNIJE**

App. No. 78028/01 i App. No. 78030/01)

Presuda 22.6.2004.

*Činjenice:* Ponosioci predstavke su dva italijanska bračna para. Oba para su dobila dozvolu da zasnuju usvojenje na osnovu konačne i pravnosnažne sudske presude nad rumunskom decom. Deca u pitanju su živela u privatnom domu za nezbrinutu decu od kada su napušteni. Sudske odluke o usvojenju su dostavljene u Rumuniju 28. septembra 2000. One su zahtevale izmene na izvodima iz matičnih knjiga maloletnika i izdavanje novih izvoda iz matičnih knjiga u skladu sa presudom. Usvojenja su proglašena saglasnim domaćim standardima i da su u skladu sa Haškom Konvencijom o zaštiti dece i saradnji u interdržavnom usvajanju dece. Po konačnoj sudskoj odluci je naloženo domu za nezbrinutu decu da preda decu i njihove izvode iz matičnih knjiga rođenih usvojenicima. Usvojena deca nisu napustila dom za nezbrinutu decu. Dom je konstantno izbegavao izvršenje presude. U periodu od 2002. do 2003. dom je odbijao da izvrši naredbe o usvajanju. Podnosioci predstavke su nekoliko puta pokušali prinudno izvršenje sudske odluke ali u tome nisu uspeali. U isto vreme dom je zahtevao da se naredbe o usvojenju proglase ništavim. Zahtev je odbijen usled formalnih nedostataka. Dva maloletnica su pokrenula postupak za obaranje presude za usvojenje. Jedna od njih je dobila slučaj. Skorašnje informacije ukazuju na to da su deca imala lep život u domu u svakom smislu. Oni nisu želeli da odu iz doma da bi se pridružili podnosiocima predstavke, koje jedva da su znali i odlučili su se za ostanak u pomenutom centru. U domu su izgleda uspostavili društvene veze sa drugom decom i sa svojim vaspitačima.

*Pravo:* Član 8 – *Što se tiče veze dovoljne da uspostavi standarad "porodični život":* Iako su podnosioci predstavke imali kontakta sa usvojenim kćerkama, oni nisu *de facto* uspostavili porodične odnose sa njima. Sud je uzeo u obzir različite faktore kako bi utvrdio da postoji veza dovoljna za uspostavljanje veze koju štiti Član 8. Veza između usvojlaca i dece je zasnovana na sudskoj presudi koja je konačna i neopoziva. Ta veza je proistekla iz zakonite radnje koja nije imala nedostataka. Ona<sup>[1]</sup> je dovela do prestanka veze između dece na jednoj i prirodnih roditelja ili bilo kojih drugih lica na drugoj. Usvojenja su ispunile i nacionalne i međunarodne standarde koje se u ovoj oblasti traže. Pristanak maloletnica se ovde nije tražio dok su ispunjavale uslov da su uzrasta ispod 10 godina, koji se traži po zakonu. U međuvremenu još nije uspostavljen *de facto* bliskio dnos između usvojlaca i dece. On čak nije bio ni potencijalni. Ipak, usvojenici su pratili poroceduru koju je tražila država(Rumunija). Ta procedura nije zahtevala i preliminarini kontakt. Pored toga, usvojioci su se uvek ponašali kao da su roditelji maloletnica. Član 8 je primenjiv.

*Usklađenost postupaka sa Članom 8(pozitivne obaveze države):* U ovom slučaju su u sukobu legitimni interesi usvojlaca i dece-usvojenika. Želje usvojlaca da zasnuju porodicu su bile u suprotnosti sa željama dece da ostanu u socijalnom okruženju u kojem su odgajani i na koje su navikli. Legitimne želje usvojlaca ne mogu biti apsolutno zaštićene po Konvenciji, posebno zbog činjenice da su deca u pitanju odbila usvojenje od jedne strane porodice. Sud je stavio u prvi plan najbolji interes deteta i dao mu prioritet u odnosu na interes usvojlaca. Čak je i važnije dati prevagu interesu deteta nego usvojiocu u ovoj kompleksnoj materiji. Sud smatra da je u ovom slučaju interes usvojlaca slabiji od interesa dece. Podnosioci predstavke su postali samo formalni roditelji bez ikakvog kontakta i bez uspostavljene emotivne veze sa decom koja su već napunila 9 i po godina. U vreme uspostavljanja usvojenja, devojčice su bile veoma bliz uzrastu koje zakon traži kod usvojenja da bi mogle i one da se pitaju kod istog. One nisu prihvatile novouspostavljene porodične veze. One su čak pokrenule postupak pred sudom a jedna je i uspela u svom zahtevu. Odbijanje maloletnica ima i zakonsku težinu od kada su napunile deset godina, što je uzrast koji se traži da bi se i deca pitala o svom usvojenju. Kod tog uzrasta, izostanak njihovog pristanka dovodi do poništenja usvojenja. Uzimajući u obzir interes dece, rumunski organi nisu imali apsolutnu obavezu da se uvere da li su deca napustila zemlju mimo svoje volje niti je mogao da ignoriše postupke u kojima je zakonitost usvojenja osporavana.

*Zaključak:* nije utvrđena povrede ( većinom od 6 glasova prema 1).

Član 6(1)- Iako je usvojenje bilo konačno i neopozivo, nije prinudno izvršeno. Ovakva situacija nije nastala delovanjem podnosilaca predstavke niti sudskih izvršilaca već isključivo delovanjem doma u kome su deca živila. Iako se država ne može kriviti za činjenje privatnih entiteta, mora se ići izvan te tvrdnje i ispitati da li se država može proglasiti odgovornom za tu situaciju. Više od tri godine, država(Rumunija) je propustila da preuzme efektivne mere kako bi izvršioci mogli da izvrše svoj zadatak i kako bi se na taj način prinudno izvršila odluka suda pomenute države. Na primer, nije tražena asistencija policije niti su preduzete nikakve mere protiv odgovornih lica u privatnom domu. Takve mere je bilo moguće sprovesti po domaćem pravu. Propuštanjem da obezbedi izvršenje mere u pitanju, nacionalni autoriteti su stvorili situaciju koja podriva *vladavinu prava* i *pravnu sigurnost*. Uz to, protok vremena je mogao da dovede do nepopravljivih posledica za podnosioc predstave. Odredbe člana 6(1) su tako ostale bezvredne.

*Zaključak:* utvrđena povreda(većinom od 4 glasa prema 3)

Sud je jednoglasno utvrdio da nema povrede Člana 2(2) Protokola 4.

Član 41- Sud dosuđuje naknadu materijalne i nematerijalne štete za oba para. Pored toga dosuđuje naknadu troškova koje je svaki od njih imao.